

HOOGFEEST VAN HET HEILIG SACRAMENT

(tweede donderdag of tweede zondag na Pinksteren)

Evangelie: Johannes 6, 51-58

Jezus geeft zichzelf aan ons

Vorbereiding voor de leiding

Referenties andere lezingen

1e lezing: Deuteronomium 8, 2-3. 14b-16a.

Tussenzang: Psalm 14, 12-15. 19-20.

2e lezing: 1 Korintiërs 10, 16-17.

Achtergrondinformatie bij het evangelie

De dag voordat Jezus de woorden van dit evangelie uitsprak, heeft Hij een menigte van minstens 5000 man gevoed met vijf broden en twee vissen. De mensen lopen Hem nu achterna en dan roept Hij hen op zich niet zo druk te maken om het voedsel dat vergaat. Vroeger heeft het Joodse volk manna in de woestijn gegeten. Jezus zelf zal hun het voedsel geven om eeuwig te kunnen leven.

Brood is een wezenlijk bestanddeel van onze dagelijkse voeding. Brood heb je nodig voor je lichamelijk welzijn. In de tijd van Jezus was brood zelfs een levensvoorwaarde. Jezus zegt dat Hij zelf het levende brood is. Een mens heeft Jezus, het levende brood, nodig als voedsel voor onze levensweg, als voedsel voor onze ziel.

Jezus loopt in zijn uitleg al vooruit op het Laatste Avondmaal wanneer Hij zichzelf onder de gedaanten van brood en wijn in de heilige Eucharistie aan de apostelen zal gaan geven. Jezus zegt: "Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald". Dit zou een symbolische betekenis kunnen hebben zoals andere uitspraken van Jezus: Ik ben het levende water of Ik ben de deur etc. Maar Jezus zelf legt deze uitspraak verder uit; "Het brood dat Ik zal geven is mijn vlees, ten bate van het leven der wereld". Jezus zal zijn Lichaam op het kruis geven om de wereld nieuw leven te brengen. Jezus' toehoorders begrijpen zijn woorden niet en gaan er zelfs onder elkaar ruzie over maken; "Hoe kan Jezus nu zijn vlees te eten geven?" Heel nadrukkelijk zegt Jezus dan: "... als gij het vlees van de Mensenzoon niet eet en zijn bloed niet drinkt, hebt gij het leven niet in u .. Mijn vlees is echt voedsel en mijn bloed echte drank".

In de katholieke Kerk geloven wij dat deze woorden van Jezus verwijzen naar de heilige Eucharistie. Bij de instelling van de heilige Eucharistie, op de avond voor zijn lijden en sterven, neemt Jezus brood en zegt: "Dit *is* mijn Lichaam dat voor u

gegeven wordt” Hij neemt ook een beker met wijn en zegt: “Deze beker *is* het Nieuwe Verbond in mijn Bloed, dat voor u wordt vergoten” (zie Lucas 22, 19-20 en 1 Korintiërs 11, 24).

Jezus’ Lichaam en Bloed worden in de heilige Eucharistie voor ons tot voedsel dat wij kunnen eten; “Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem”. De band tussen Jezus en ons wordt intenser naarmate wij Hem vaker in de heilige Eucharistie ontvangen (‘Jij in Mij, zegt Jezus, en Ik in jou’).

De heilige Eucharistie is hét sacrament van de liefde. Hoe meer de heilige Eucharistie het hart van ons bestaan wordt, hoe meer wij door Jezus’ liefde bewogen zullen worden.

Het is een groot wonder dat Jezus zichzelf aan ons geeft onder de gedaante van dat kleine stukje brood en de wijn. We kunnen het met ons verstand niet begrijpen maar wel met ons hart geloven.

Je kunt de kinderen uitleggen hoe belangrijk het is om Jezus eerbiedig te ontvangen. Wij hebben Hem nodig als voedsel voor ons hart (onze ziel) zoals wij ook voedsel voor ons lichaam nodig hebben. Daarom gaan we iedere zondag naar de Heilige Eucharistieviering want Jezus nodigt ons uit Hem te ontvangen.

Tot slot een mooie uitspraak van Teresa van Lisieux over de heilige Eucharistie: “De hemel verbergt zich onder een nederig stukje brood; de hemel dat is onze God zelf, die iedere morgen tot ons komt”.

Visueel materiaal

(naar keuze)

- ◆ Gebruik een afbeelding van het Laatste Avondmaal (Google) of bovenstaande afbeelding om de kinderen duidelijk te maken dat Jezus daarnaar verwijst als Hij zegt: “Ik ben het levende brood”
- ◆ Je kunt eventueel het werkje [Mobile ‘Brood des levens’](#) uitvergroten en ook als visueel materiaal gebruiken.

Verwerkingsmogelijkheden voor de kinderen

- ◆ Zie voor een bijbehorend werkje, puzzel en vertelplaat de Samuel site bij [‘Komende zondagen’](#).
- ◆ [Knutselwerkjes](#) zie Samuel site: o.a Mobile ‘Brood des levens’ (nr.NT235) / Puzzel Jezus Gods Grootste geschenk
- ◆ Geef de kinderen de afbeelding behorend bij deze dag en laat deze kleuren.
- ◆ We kunnen de kinderen vertellen, dat Jezus in de Heilige Hosties in het tabernakel verblijft. Daarnaast brandt dag en nacht een kaars, de godslamp, die ons zegt: Jezus is hier. Vertel hen waar het tabernakel in jullie kerk is. Wanneer je een kerk binnenkomt, kun je aan de godslamp herkennen waar het tabernakel is en daar dan even Jezus gaan begroeten. Vaak is er voor het tabernakel ook een gordijntje in de kleur van de betreffende liturgische tijd. Uit eerbetoon voor Jezus maken we dan een kniebuiging voor Hem. Je mag ook even bij Hem gaan zitten om te bidden.

Liederen

- ♦ Sacramentsfeest en het Laatste Avondmaal van Wim Hakvoort (zie bijlage)
- ♦ Adoramus Te (zie KISI cd / muziekboekje '1000 ideeën')

Viering van de kinderwoorddienst

Welkom

Kinderen welkom heten en ieder zijn / haar naam even laten noemen om elkaar te leren kennen. Jezus noemde ook iedereen bij naam!

Eventueel naamkaartjes of presentiekaarten gebruiken waarop de kinderen iedere keer een stickertje kunnen plakken.

Welke kernboodschap geef ik de kinderen mee?

Jezus is het Levende Brood, wij mogen Hem in de Heilige Communie ontvangen. Zo laat God zien hoeveel Hij van ons houdt.

Inleidend gesprek met spiegelverhaal

Wat heb je dagelijks nodig om te leven en te groeien? Juist, ja, je eten en je drinken. Wat zou er gebeuren als je het niet had? Als je dagenlang niet kunt eten en drinken, dan ga je dood! Voordat we het evangelie gaan lezen vertel ik eerst even een verhaaltje.

In de Friese stad Stavoren woonde eens een hele rijke vrouw, men noemde haar de Vrouwe van Stavoren. Ze was zó rijk, dat ze zich begon te vervelen. Op een dag raakte ze uitgekeken op haar dure spulletjes. Ze wilde iets bijzonders, iets aparts. Daarom vroeg ze aan een zeeman of hij voor haar het allermooiste wilde meebrengen, dat er op aarde te vinden was. Ze had natuurlijk verwacht dat hij edelstenen, dure kleding of zeldzame kunstwerken zou meebrengen. Wat keek ze verbaasd op toen hij, in plaats daarvan, goudgele tarwe meebracht! De zeeman had zo gedacht: van goud en sieraden kun je niet leven, van tarwe wél, daar kun je brood van maken en wie kan er nu zonder brood?

Jammer genoeg was de Vrouwe van Stavoren er helemaal niet blij mee. Ze voelde zich zwaar beledigd en wilde het graan niet eens aan de armen geven! Ze liet de tarwe in zee gooien! Een bedelaar voorspelde haar toen: Eens zult U weten wat het is om te moeten bedelen om een stukje brood! U en alle rijke mensen uit deze stad!" De voorspelling kwam uit. Al haar schepen vergingen in een storm! Ze verloor heel haar rijkdom en moest op den duur zelf gaan bedelen om brood! Men noemde haar nu spottend: het vrouwtje van Stavoren.

Jezus vertelt vandaag in het evangelie dat Hij op die manier bij ons wil zijn, als ons brood, ons eten en ons drinken. Heel gewoon maar toch onmisbaar. Luister maar...

Of:

Luuk maakt met zijn ouders een verre reis door heel veel verschillende landen. De ene keer eet hij een homp grijs brood, dan een snee wit brood, dan een plat bruin brood en dan weer iets dat meer een pannenkoek lijkt. Soms smaakt het zoet en soms wat zuur. “Mam”, zegt hij, “het lijkt wel of mensen overal brood eten!” “Ja” zegt zijn moeder, “dat klopt, brood is voor alle mensen over de hele wereld het belangrijkste voedsel. En als er iets te vieren is, drinken ze er ook overal graag een slokje wijn bij.” Nou” zegt Luuk, “geef mij maar een snee bruin brood met kaas en een glas koude melk!”

Jezus wist dat brood onmisbaar voedsel is voor ons mensen. Over de hele wereld wordt brood gegeten. Jezus wil voor alle mensen het *levende* brood zijn, voedsel op onze levensweg. Op deze dag vieren wij dat Hij zich zó klein maakt als een stukje brood, zodat Hij past in de hand van een kind. Jezus is ons Levende Brood uit de hemel. Hem ontvangen wij in de heilige Eucharistie Luister maar...

Evangelie

Uit het hoofd navertellen en / of samen doorlezen. Voor tekst en uitleg zie boven.

Praktische toepassing

Stel de kinderen voor dat zij straks bij het ontvangen van Jezus in de Heilige Communie Hem extra bedanken dat Hij dit grote cadeau van zijn liefde voor ons heeft achtergelaten. Kinderen die nog niet hun Eerste Heilige Communie hebben gedaan kunnen ook tijdens de Communie naar voren gaan om een kruisje op hun voorhoofd te ontvangen en tegen Jezus zeggen dat ze van Hem houden.

Gespreksvragen

Welk feest vieren we vandaag?

Wanneer geeft Jezus zichzelf aan ons als het Levende Brood?

Wat belooft Jezus aan de mensen die Hem ontvangen?

Lied en / of verwerking

Voor suggesties zie boven.

Afsluiting

Zo mogelijk, de kinderwoorddienst afsluiten met een korte geloofsbelijdenis of één artikel van de geloofsbelijdenis of lied ‘Ik geloof’ van Jan Visser (zie muziekbundel Zingen maakt blij). De voorbede kan met de volwassenen in de kerk mee gebeden worden of in een aangepaste (verkorte) versie voor de kinderen. Het mooiste is wanneer de kinderen tijdens de offerande weer terugkomen in de kerk.

Bij de Eucharistieviering voor gezinnen

Thema

Jezus geeft zichzelf aan ons.

Alternatief: Gods mooiste geschenk

Liederen

Zie boven voor verschillende liederen rond het thema van deze zondag.

Openingsgebed

Heer Jezus Christus,
U heeft ons de Eucharistie gegeven
als de gedachtenis aan uw lijden en verrijzenis.
Geef ons de genade deze heilige geheimen
van uw Lichaam en Bloed zo te vereren
dat wij de vrucht van uw verlossing ervaren.
U die leeft en heerst met God de Vader
in de eenheid van de heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

Evangelie

Voor bijbehorende illustratie, evangelietekst en uitleg; zie boven. In de Heilige Eucharistieviering wordt de rol van 'Jezus' door de diaken of de priester gelezen.

Voorbede

Bidden wij tot God, die voor ons net zo onmisbaar is als ons brood:

1. Voor alle mensen in onze Kerk, dat zij mogen blijven geloven dat Jezus, Uw Zoon, echt bij ons is in het Brood en de Wijn van de Heilige Communie.
2. Voor alle priesters, dat zij steeds met grote liefde en eerbied de dagelijkse heilige Mis opdragen tot uw Glorie.
3. Voor alle mensen die niet meer naar de kerk gaan, maar toch zeggen in U te geloven, dat zij mogen gaan zien hoe belangrijk het is om, vooral samen, ons geloof in U te vieren en U in de heilige Communie te ontvangen.
4. Voor ons allen, dat wij ons laten voeden door het geloof dat U vooral in de Heilige Communie echt heel dicht bij ons bent.

Gebed over de gaven

Heer, onze God,
wij brengen het brood hier dat uit vele korrels is bereid.
En de wijn die uit vele druiven geperst is.
Geef uw Kerk de weldaad van de eenheid en de vrede
waarvan de Eucharistie een teken is.
Dit vragen wij U door Christus onze Heer.

Prefatie van het allerheiligste Sacrament:

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden, zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer.
Hij, Priester bij uitstek die in de eeuwigheid blijft, heeft gezegd hoe zijn offer moet voortleven. Hij heeft zichzelf aan U opgedragen als offer voor onze verlossing. Ons heeft Hij bevolen voortaan dit offer aan te bieden om Hem te gedenken. Als wij dan eten van dit Lam dat voor ons is geslacht, worden wij geestelijk sterk; als wij drinken van zijn bloed dat voor ons is vergoten, worden wij innerlijk rein. Daarom, met alle engelen, machten en krachten, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U en zingen U toe vol vreugde: Heilig...

Gebed na de communie

Heer, Jezus Christus,
in het sacrament van uw kostbaar Lichaam en Bloed
ontvangen wij de belofte van het eeuwig geluk.
Vervul ons met uw goddelijke nabijheid.
U die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

Uitwerking thema

Probeer op deze feestdag de priester te vragen even kort de belangrijkste onderdelen van de Eucharistieviering in te leiden.
Om het Heilig Sacrament deze dag speciaal te vieren kunt u een kleine processie van kinderen (bijvoorbeeld de communicanten van het afgelopen jaar) met kaarsen en bloemen met de priester laten meelopen wanneer hij de kelk met Heilige Hosties (of de ciborie) na de Heilige Communie naar het tabernakel brengt. Een echte Sacramentsprocessie is ook erg mooi om weer in ere te herstellen. Het gebeurt op deze dag in ieder geval in Amsterdam , Leiden, den Bosch en Venlo nog veel meer plaatsen. Verderop vind je een uitgebreide uitleg van de sacramentsprocessie.

Onderstaand gedicht van Marisstella van Ekelenburg kun je door een aantal kinderen na de H.Communie laten voorlezen:

Kind 1: Wat is het mooiste hier op aarde?
 Wat heeft nu de meeste waarde?
Kind 2: (*met zak geld*) Is het soms dit geld en goud?
 't Is toch waar iedereen van houdt?

- Kind 3: Geld en goud, het lijkt heel prachtig.
Wie het heeft, die voelt zich machtig.
- Kind 4: Maar het maakt vaak ontevreden.
Heel wat leed is erdoor geleden.
- Kind 5: Want wie veel heeft, die wil steeds meer.
Je ziet het altijd, telkens weer.
- Kind 6: (*met mand brood*) Maar kijk naar het brood in deze mand.
Het lijkt heel gewoon, het ligt zo voor de hand.
- Kind 7: Maar van dit brood kun je leven.
Het is om te delen, om te geven.
- Kind 8: Het voedt mensen, groot en klein.
Wat zouden wij zonder zijn?
- Kind 9: Ook van Jezus' Brood kun je leven.
Jezus wil zichzelf steeds weer geven.
Hij voedt mensen, groot en klein.
- Allen: **Wat zouden wij zonder Hem zijn!**

Uitleg Sacramentsprocessie van rkliturgie.nl:

De betekenis van de sacramentsprocessie

Het feest van het Lichaam des Heren inspireerde tot nieuwe vormen van eucharistische devotie onder het volk van God, die tot op de dag van vandaag nog bestaan, o.a. de processie, die het prototype is van de eucharistische processies: zij zet de viering van de eucharistie voort en wel zo, dat het christenvolk publiek getuigenis aflegt van zijn geloof en van zijn verering voor het allerheiligst sacrament. ... Laat het geloof in God, die door vlees te worden zich tot onze reisgezel heeft gemaakt, overal verkondigd worden en in het bijzonder in onze straten en temidden van onze huizen, als uitdrukking van onze dankbare liefde en als bron van onuitputtelijke zegeningen (*Congregatie voor de Goddelijke Eredienst en de Regeling van de Sacramenten, Het jaar van de Eucharistie. Suggesties en voorstellen, 2004, nr. 11*).

De processie op het hoogfeest van het Lichaam en Bloed van Christus is, om zo te zeggen, de “standaardvorm” van de eucharistische processies. Zij is inderdaad een “verlengstuk” van de eucharistieviering: onmiddellijk na de mis wordt de hostie die daarin geconsacreerd is, buiten het kerkgebouw gebracht, opdat het christenvolk publiekelijk een getuigenis aflegt van geloof en verering voor het Allerheiligste Sacrament. De gelovigen begrijpen en beminnen de waarden die diep geworteld zijn in de sacramentsprocessie: zij voelen zich Gods volk dat op weg is met zijn Heer, het geloof belijdend in Hem die waarlijk God-met-ons’ geworden is.

Het is echter noodzakelijk dat bij eucharistische processies de normen die het houden ervan regelen, in acht genomen worden, in het bijzonder die welke de waardigheid ervan en de aan het Allerheiligste Sacrament verschuldigde eerbied

garanderen. Het is ook noodzakelijk dat de typische elementen van de volksvroomheid, zoals het versieren van straten en ramen, de bloemenhulde en de rustaltaren onderweg, waar het allerheiligste neergezet zal worden, de liederen en de gebeden, allen ertoe brengen hun geloof in Christus te tonen, slechts gericht als zij zijn op de lof van de Heer en dat ze wars zijn van iedere vorm van wedijver. (*Directorium over volksvroomheid en liturgie*, 162)

Na de Veertigdagentijd, de Paastijd en de feesten van de Heilige Drievuldigheid en het Heilige Sacrament vervolgt het liturgische jaar met de zg. 'zondagen door het jaar'. In dit liturgische jaar (jaar A) wordt iedere zondag een stukje uit het Matteüs evangelie gelezen